

**К
А
Л
Е
Н
Д
А
Р**

**Календар
Знаменні і пам'ятні дати
Одещини**

2019

Кодимський

Савранський

Балтський

Любашівський

Подільський

Ананівський

Миколаївський

Окнянський

Ширяївський

Захарівський

Березівський

Великомихайлівський

Іванівський

Роздільнянський

Лиманський

Біляївський

Тарутинський

Овідіопольський

Саратський

Білгород-Дністровський

Арцизький

Татарбунарський

Болградський

Ізмаїльський

Кілійський

Ренійський

Управління культури, національностей, релігій та
охорони об'єктів культурної спадщини
Одеської обласної державної адміністрації

Одеська обласна універсальна наукова бібліотека
ім. М. Грушевського

Відділ краєзнавчої літератури і бібліографії

КАЛЕНДАР

Знаменні і пам'ятні дати Одещини

2019 рік

Одеса – 2018

ЗНАМЕННІ і пам'ятні дати Одещини. 2019 рік [Текст] : календар / Упр. культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одес. облдержадмін. ; Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського ; від. красзнавч. л-ри і бібліографії ; [підгот. Т. О. Андросова ; комп'ют. набір С. О. Чернявська ; худож. оформ. та заг. редагування О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. А. Булгакова]. – Одеса, 2018. – 44 с. ; 15x21. – 10 прим. : б.ц.

Видання призначено на допомогу бібліотечним працівникам в підготовці заходів до відзначення знаменних дат Одещини у 2019 році, а також красзнавцям, науковцям, усім, хто цікавиться історією краю.

Ксерокс ОУНБ
Зам. № 39 від 22.11.2018
Тираж прим. 10

ЗНАМЕННІ І ПАМ'ЯТНІ ДАТИ 2019 РОКУ

СІЧЕНЬ

1

80 років від дня народження **Дмитра Панасовича БУХАНЕНКА** (1939-2008), прозаїка. Заслужений працівник культури України. Був членом Одеської обласної організації Національної спілки письменників України, членом Національної спілки журналістів України. Був директором Всеукраїнського державного видавництва «Маяк» (з 1998 р.). Автор книжок «А над тайфуном зорі», «Катакомби ведуть до моря», «Катакомб з моря не видно», «Привиди джунглів». Народився в с. Білка Іванівського району.

* * *

155 років тому (1839) в м. Рені відкрита портова митниця.

* * *

20 років від дня відкриття (1999) Одеського музею нумізматики.

5

90 років від дня народження **Бориса Яковича РЕЗНИКА** (1929-1997), академіка Національної академії медичних наук України, доктора медичних наук, професора, директора Одеського дитячого лікувально-діагностичного центру, двічі лауреата Державної премії УРСР. Народився в с. Холодна Балка Біляївського району.

90 років від дня народження **Василя Васильовича ФАЩЕНКА** (1939-1999), критика, літературознавця, доктора філологічних наук, професора. Лауреат Державної премії України ім. Т.Г. Шевченка (1985) за літературно-критичні праці «У глибинах людського буття», «Характери і ситуації»; премії ім. О. Білецького (1986) за статті «Характери та обставини», «Человек. Личность. Характер»; премії журналу «Дружба народів» (1973) за статтю «Новелла из полуфабрикатов»; премії «Литературной газеты» (1974) за статтю «Но непременно действующие». Був членом Одеської обласної організації Національної спілки письменників України з 1966 р.

7

105 років **Івана Петровича ГАЙДАЄНКА** (1914-1994), прозаїка, публіциста. Протягом багатьох років очолював Одеську обласну організацію Національної спілки письменників України, був членом з 1949 р. Був головою Одеського обласного комітету захисту миру. Автор книжок «О тех, хто в морі», «Два берега» (1952), «Капитаны, капитаны» (1976) та інших.

85 років від дня народження **Музи Миколаївни КРИЖАНОВСЬКОЇ** (1934), заслуженого працівника культури України, художника-бутафора. Служить в Одеському українському академічному музично-драматичному театрі ім. В. Василька.

10

75 років від дня народження **Василя Васильовича ЯКОВЦЯ** (1944-2006), народного артиста України. Служив в Одеському українському академічному музично-драматичному театрі ім. В. Василька.

19

70 років від дня народження **Володимира Абрамовича ГОЛЬДМАНА** (1949), заслуженого працівника сільського господарства, голови колгоспу «Україна» (1970 – 2006), голови Михайлопільської сільської ради Іванівського району (з 2006). Нагороджений медаллю «За працю і звитягу».

21

130 років від дня народження **Григорія Йосиповича ПОТАПЕНКА** (1889-1982), ботаніка, професора. Вивчав рослинність одеських пересипів, зокрема, провів геоботанічне дослідження Хаджибейського, Куяльницького, Дофінівського та інших лиманів. Народився в Одесі.

23

100 років від дня народження **Євгена Федоровича БАНДУРЕНКА (Бондаренка)** (1919-1972), поета. В 1946-1954 роках очолював Одеську обласну організацію Національної спілки письменників України, був членом з 1946 р. Автор поетичних збірок «Мечі і струни» (1945), «Південна сторона» (1953), «Усміхнімось, друзі» (1959) та інших.

25

95 років від дня народження **Івана Івановича РЯДЧЕНКА** (1924-1997), поета, прозаїка, драматурга. Був головним редактором Одеської кіностудії (1952-1956). Протягом 1954-1956 рр. та 1970-1984 рр. очолював Одеську обласну організацію Національної спілки письменників України, був членом з 1950 р. Автор поетичних збірок «Знамя над ратушей» (1949), «Дороги мира» (1950), «Наперекор війне» (1952) та інших, повістей та романів «Приглашение в ад», «Одна на всех» та інші. Народився в Одесі.

* * *

70 років тому (1949) у м. Рені була заснована музична школа.

30 років тому (1989) було відкрито Муніципальний музей особистих колекцій ім. О.В. Блещунова.

У січні також виповнюється:

- 65 років тому (1954) відкрито сільський клуб у с. Михайлівка Ананьївського району.

ЛЮТИЙ

2

100 років від дня народження **Григорія Андрійовича В'ЯЗОВСЬКОГО** (1919-1996), критика, літературознавця. Закінчив філологічний факультет (1951) і аспірантуру при кафедрі української літератури Одеського університету (нині – Одеський національний університет імені І.І. Мечникова). Доктор філологічних наук. Був членом Одеської обласної організації Національної спілки письменників України з 1962 р.

8

185 років від дня народження **Дмитра Івановича МЕНДЕЛЄЄВА** (1834-1907), видатного хіміка, створювача періодичної системи елементів. Викладав в Рішельєвському ліцеї. Жив в Одесі з листопада 1855 р. по квітень 1856 р.

75 років від дня народження **Анатолія Олександровича ГОРБЕНКА** (1944), живописця, заслуженого художника України (2002). Голова Одеської обласної організації Національної спілки художників України. В 2014 році присвоєно звання Почесного громадянина міста Іллічівськ (з 18 лютого 2016 року – м. Чорноморськ). Працює головним художником м. Чорноморськ.

9

150 років від дня народження **Петра Олександровича НІЛУСА** (1869-1943), українського живописця. В 1883-1889 рр. навчався в Одеській художній школі у Кириака Костанді (нині – Одеське художнє училище імені М.Б. Грекова). Роботи зберігаються в Одеському художньому музеї.

85 років від дня народження **Наталії Михайлівни БЕВЗЕНКО-ЗИНКИНОЇ** (1934-2014), заслуженого художника України. З 1970 року працювала головним художником в Одеському національному академічному театрі опери та балету.

12

95 років тому (1924) **Макар Онисимович ПОСМІТНИЙ** організував у с. Розквіти Березівського району один з передових колгоспів України.

13

80 років від дня народження **Анатолія Трохимовича КАПУСТИНА** (1939), народного артиста України. Служить в Одеському національному академічному театрі опери та балету. Кавалер ордену «За заслуги» III ступеня.

14

105 років від дня народження **Григорія Андрійовича КАРЕВА** (1914-1992), прозаїка. Був членом Одеської обласної організації Національної спілки письменників України (з 1964 р.). Автор романів «Пылающий берег» (1966), «Хлеб мой, моя вода» (1974) та повістей «Твой сын, Одесса» та інших.

17

160 років від дня народження **Миколи Федоровича ГАМАЛІЇ** (1859-1949), мікробіолога, імунолога, вірусолога, епідеміолога. Почесний академік АН СРСР (1940), дійсний член Академії медичних наук СРСР (1945). В 1880 році закінчив Одеський університет (нині – Одеський національний університет імені І.І. Мечникова). В 1886 р. разом з І.І. Мечниковим організували в Одесі першу в Російській імперії (другу в світі) науково-практичну бактеріологічну станцію. Народився в Одесі.

19

110 років від дня народження **Георгія Гавриловича БАБЕНКА** (1909-1977), народного артиста України. Служив в Одеському українському музично-драматичному театрі ім. Жовтневої революції (нині – Одеський академічний український музично-драматичний театр ім. В. Василька).

20

80 років від дня народження **Альфреда Леонідовича ЦИКАЛА** (1939), фізико-хіміка і теплофізика. Заслужений працівник народної освіти України. Член Національної спілки журналістів України. Дійсний член Академії інженерних наук України, Української екологічної академії наук, Міжнародної академії наук екології і безпеки життєдіяльності, академії історії і філософії природознавства і техніки, Нью-Йоркської академії наук. Соросівський професор (1994-1995, 1997). Народився в Одесі.

21

210 років від часу заснування (1809) с. Кубей (до 12 травня 2016 року – с. Червоноармійське) Болградського району.

24

110 років від дня народження **Євгена Порфировича ПОНОМАРЕНКА** (1909-1994), народного артиста СРСР. Закінчив театральну студію ім. В. Василька в Одесі, з 1946 року працював в Одеському академічному українському музично-драматичному театрі ім. В. Василька.

* * *

130 років тому (1889) засновано історико-філологічне товариство при імператорському Новоросійському університеті (нині – Одеський національний університет імені І.І. Мечникова).

БЕРЕЗЕНЬ

2

160 років від дня народження **ШОЛОМ-АЛЕЙХЕМА** (Шолома Нохумовича Рабиновича) (1859-1916), єврейського письменника. З 1891 по 1905 рр. жив в Одесі. Був співробітником в газетах «Одесский листок», «Одесские новости». Друкуватися почав у 1879 році. Перші твори на ідиш – «Два времени», «Менахем Мендл» (1892-1909), «Тев'є молочник» (1894-1914) та інші.

3

120 років від дня народження **Юрія Карловича ОЛЕШІ** (1899-1960), прозаїка, драматурга, поета. Дитячі і юнацькі роки пройшли в Одесі. В 1916-1918 рр. навчався в Новоросійському університеті (нині – Одеський національний університет імені І.І. Мечникова). Друкуватися почав в 1918 р. Писав повісті, новели, кіносценарії, статті. Найзначніший твір – роман-казка «Три товстуни» (1924).

4

115 років від дня народження **Георгія Антоновича ГАМОВА** (1904-1968), фізика, астрофізика, космолога. В 1921-1922 рр. навчався в Одеському інституті народної освіти (ІНО). Народився в Одесі.

6

85 років від дня народження **Михайла Михайловича ЖВАНЕЦЬКОГО** (1934), письменника. Народний артист України, лауреат незалежної премії «Триумф» (1994), кавалер ордена Дружби народів, Почесний громадянин міста Одеси, президент Всесвітнього клубу одеситів. Автор монологів, сенок, мініатюр, спектаклів, книг. Народився в Одесі.

7

135 років від дня народження **Матвія Львовича ЛЯРОВА** (1884-1964), актора, народного артиста України (1946). Закінчив приватні драматичні курси в Одесі (1901-1902) і дебютував у театрі Сибірякова (нині – Одеський академічний український музично-драматичний театр. ім. В. Василька). Служив в Одеському академічному драматичному театрі (1928-1958).

14

65 років від дня народження **Миколи Миколайовича ЛАВРЕНКА** (1954), агронома, заслуженого працівника сільського господарства України. Живе і працює в с. Джугастрове Іванівського району.

15

95 років від дня народження **Володимира Яковича САМОЙЛОВА** (1924-1999), народного артиста СРСР. Після закінчення Одеського театрального училища (1948) працював в Одеському театрі Радянської Армії (нині – Одеський академічний театр музичної комедії імені Михайла Водяного) і Одеському академічному російському драматичному театрі. Народився в Одесі.

17

145 років від дня народження **Макса Авелєвича (Овер'яновича) КЮССА** (1874-1942), композитора і капелмейстера. В 1904 р. написав вальс «Амурские волны». Народився в Одесі.

19

80 років від дня народження **Валерія Ісааковича ХАЇТА** (1939), прозаїка, поета, сатирика, драматурга, телеведучого і журналіста. Головний редактор гумористичного журналу «Фонтан». Випускник Одеського будівельного інституту (нині – Одеська державна академія будівництва та архітектури). Художній керівник команди КВК Одеського інституту народного господарства (нині – Одеський національний економічний університет) і команди «Джентльменів» Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Капітан збірної команди КВК м. Одеси – чемпіона СРСР 1986-1987 рр.

21

135 років від дня народження **Олексія Олексійовича ШОВКУНЕНКА** (1884-1974), українського художника. В 1901-1908 рр. навчався в Одеському художньому училищі (нині – Одеське художнє училище імені М.Б. Грекова). В 1913-1919 рр. брав участь у виставках Товариства південноросійських художників в м. Одесі, в 1924-1929 рр. співпрацював з Товариством художників імені Кириака Костанді. Народний художник СРСР (1944).

22

115 років від дня народження **Олексія Євгеновича ДАНЧЕНКА** (1904-1983), учасника оборони Одеси (1941). З 1945 р. був начальником Одеського морського торговельного порту. З 1949 р. очолював Чорноморське морське пароплавання (ЧМП) протягом 20 років. Автор книг «Труженики моря» та «Преодолеваю меридиани і параллелі».

23

75 років з дня визволення (1944) м. Кодими від німецько-фашистських загарбників.

24

120 років від дня народження **Гаврила Васильовича ЖУКОВА** (1899-1957), віце-адмірала. Очолював в 1941 р. Одеський оборонний район, відіграв велику роль в організації оборони Одеси.

25

180 років від дня створення (1839) Одеського товариства історії і старожитностей – науково-археологічного товариства міста Одеси, яке досліджувало історію земель південної частини України і Криму і мало право на археологічні розкопки.

* * *

70 років від дня народження **Петра Григоровича ЛОБОДИ** (1949), голови правління Одеського міського товариства колекціонерів. Нумізмат, боніст, філокартист. Директор Одеського музею нумізматики. Народився в Одесі.

26

75 років з дня визволення (1944) смт Саврань від німецько-фашистських загарбників.

28

75 років з дня визволення (1944) смт Миколаївка Миколаївського району від німецько-фашистських загарбників.

29

75 років з дня визволення (1944) м. Балти від німецько-фашистських загарбників.

30

75 років з дня визволення (1944) смт Любашівка від німецько-фашистських загарбників.

31

75 років з дня визволення (1944) міст Ананьєва, Березівки від німецько-фашистських загарбників.

КВІТЕНЬ

1

210 років від дня народження **Миколи Васильовича ГОГОЛЯ** (1809-1852), українського письменника. Перебував в Одесі в 1848, 1850-1851 рр.

90 років від дня народження **Галини Анатолівни ПОЛИВАНОВОЇ** (1929), народної артистки України (1963), кавалера ордена «Княгині Ольги III ступеня» (2007), «Княгині Ольги II ступеня» (2010), «Княгині Ольги I ступеня» (2017), завідувача кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової.

3

105 років від дня народження **Юрія Сергійовича ТРУСОВА** (1914-1991), прозаїка, поета. Був членом Одеської обласної організації Національної спілки письменників України (з 1948 р.). В 1934 р. закінчив Водний технікум (нині – Одеський національний морський університет). Навчався в учительському інституті (нині – Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського). Працював в редакції газети «Моряк». Його перу належать книжки поезій «На вахте» (1948), «Родной берег» (1954), романи «Утро Одессы» (1966), «Каменное море» (1968), роман-трилогія «Хаджибей» (1974) та інші твори. Народився в Одесі.

70 років від дня народження **Олександра Віталійовича ТОКАРЕВА** (1949), заслуженого діяча мистецтв України. Працює художником-постановником на Одеській кіностудії художніх фільмів.

* * *

75 років з дня визволення (1944) смт Окни (до 2016 року – Красні Окни), смт Ширяєве від німецько-фашистських загарбників.

4

75 років з дня визволення (1944) м. Роздільна, смт Захарівка (до 19 травня 2016 року – Фрунзівка) від німецько-фашистських загарбників.

5

75 років з дня визволення (1944) смт Іванівка, Доброслав (до 2016 року – Комінтернівське) від німецько-фашистських загарбників.

6

75 років з дня визволення (1944) смт. Великомихайлівка від німецько-фашистських загарбників.

* * *

100 років з дня визволення (1919) м. Одеси від англо-французьких інтервентів та білогвардійців.

7

75 років з дня визволення (1944) м. Біляївка від німецько-фашистських загарбників.

* * *

75 років з дня визволення (1944) сіл Маяки, Троїцьке Біляївського району від німецько-фашистських загарбників.

8

75 років з дня визволення (1944) с. Градениці Біляївського району від німецько-фашистських загарбників.

9

75 років з дня визволення (1944) сіл Василівка, Великий Дальник, Дачне Біляївського району від німецько-фашистських загарбників.

10

75 років з дня визволення (1944) с. Іллінка Біляївського району від німецько-фашистських загарбників.

* * *

180 років тому (1839) в будинку графині Ланжерон на розі Гаванної і Ланжеронівської вулиць **Фрідріх-Альберт-Якоб Цорн**, який приїхав з Німеччини, відкрив першу в Одесі танцювальну школу. В вільний від роботи час (балетмейстера театру) навчав мазурці, кадрили, екосезу, польці, менуету та іншим танцям, що були популярні у ті часи.

* * *

75 річниця з дня визволення Одеси (1944) від німецько-фашистських загарбників військами 3-го Українського фронту під командуванням генерала армії **Р.Я. Малиновського**.

* * *

160 років тому (1854) англо-французька ескадра почала обстріл Одеси, яка опинилась в зоні бойових дій під час Кримської війни.

13

75 років з дня визволення (1944) м. Овідіополя від німецько-фашистських загарбників.

16

130 років тому відбулося відкриття пам'ятника О.С. Пушкіну на Приморському бульварі (1889).

17

80 років від дня народження **Олени Яківни КУКЛОВОЇ** (1939), акторки-читця Одеської обласної філармонії. Нагороджена обласною літературною премією імені Івана Рядченка (1999).

18

95 років від дня народження **Ювеналія Петровича ЗАЙЦЕВА** (1924), українського гідробіолога, доктора біологічних наук (1964), професора (1968), члена-кореспондента АН України (1969), академіка НАН України (1997), заслуженого діяча науки та техніки України (2003). Народився в с. Байрамчі (нині – с. Миколаївка-Новоросійська Саратського району).

19

100 років тому (1919) на Чорному морі спалахнуло повстання моряків французького військового флоту проти іноземної інтервенції – військового втручання країн Антанти та Четверного союзу у Громадянську війну в Росії 1917-1922 рр.

26

210 років від часу заснування (1809) Одеського військового госпіталю.

30

220 років від дня народження **Олексія Іраклійовича ЛЕВШИНА** (1799-1879), видатного державного діяча, вченого-етнографа. З 1823 р. – чиновник канцелярії М.С. Воронцова, в 1831-1837 рр. – градоначальник Одеси.

У квітні також виповнюється:

- 180 років тому (1839) став до ладу і став виконувати рейси до Миколаєва пароплав «Мітрідат», побудований в Одесі.

ТРАВЕНЬ

1

115 років від дня народження **Олександра Борисовича ПОСТЕЛЯ** (1904-1989), українського графіка і живописця, заслуженого діяча України. В 1929 р. закінчив Одеський художній інститут (нині – Одеське художнє училище імені М.Б. Грекова). В 1931-1967 рр. викладав в учбових закладах Одеси. Заслужений діяч мистецтв України. Народився в Одесі.

65 років від дня народження **Сергія Васильовича КІВАЛОВА** (1954), академіка Національної академії правових наук України, академіка Національної академії педагогічних наук України, президента Національного університету «Одеська юридична академія», народного депутата України.

8

75 років від дня народження **Геннадія Павловича ЩІПКІВСЬКОГО** (1944), поета і прозаїка. Член Одеської організації Національної спілки письменників України з 1998 року. Заслужений діяч мистецтв України (2007). Лауреат Державної премії ім. Олесь Гончара (2012).

9

175 років тому (1844) відкрито Свято-Архангело-Михайлівський жіночий монастир.

14

145 років від дня народження **Федора Абрамовича ТРОУПЯНСЬКОГО** (1874-1949), архітектора. Автор більш ніж 30 будівель: їдальня санаторія на Лермонтовському курорті (Лермонтовський провулок, 2); музична школа ім. П.С. Столярського (Сабанєєв міст, 1); реконструкція Російського театру (вул. Грецька, 48); інженерно-будівельний інститут (вул. Дідріхсона, 4) та ін. Народився в Одесі.

15

115 років від дня народження **Серафима Дмитровича ОРФЕСВА** (1904-1974), українського композитора, педагога, професора. Викладав в Одеській консерваторії (нині – Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової). У 1951-1962 рр. був ректором.

100 років від дня народження **Юрія Івановича УСИЧЕНКА** (1919-1980), прозаїка. Був членом Одеської обласної організації Національної спілки письменників України (1951).

20

80 років від дня народження **Романа Андрійовича КАРЦЕВА** (Роман Аншелевич Кац) (1939-2018), артиста естради, театру та кіно. Заслужений артист РСФСР (1990), народний артист Росії (1999). Народився в Одесі.

21

90 років від дня народження **Бориса Ілліча ЗАЙДЕНБЕРГА** (1929-2000), видатного актора і режисера, заслуженого артиста СРСР. Багато років служив в театрах Одеси. Знімався в кіно. Народився в Одесі.

95 років від дня народження **Івана Михайловича ЧЕРКАШЕНКА** (1924-2012), прозаїка, публіциста. Був членом Одеської обласної організації Національної спілки письменників України (1984). Нагороджений премією ім. К.Г. Паустовського (2005) за книгу «Квіти для наших дружин»; премією ім. М. Посмітного (2005) за «Глибоке висвітлення життя хліборобів сучасного села». Народився в с. Піщане Балтського району.

23

100 років від дня утворення Одеської кіностудії художніх фільмів (1919).

225 років тому (1794) затверджено план будівництва міста та порту Хаджибея, складеного інженером **Францем Павловичем де Воланом**, що був підписаний Катериною II, Купецьку Гавань як місце для купецьких суден і вивантажування товарів.

У травні також виповнюється:

- 55 років тому (1964) збудований Будинок культури в с. Кохівка Ананьївського району.

ЧЕРВЕНЬ

1

170 років від дня народження **Христо БОТСВА** (1849-1876), болгарського революційного діяча, поета, публіциста, який жив і працював в Одесі. У 1863-1865 рр. навчався у другій гімназії в Одесі; другий раз приїхав до Одеси у серпні 1875 р.; третій раз – в березні 1876 р.

* * *

195 років від часу заснування (1824) Одеського Спасівського чоловічого монастиря (нині – Монастир Успіння Пресвятої Богородиці).

6

220 років від дня народження **Олександра Сергійовича ПУШКІНА** (1799-1837), великого російського поета. Жив в Одесі в 1823-1824 рр. Прославив Одесу в романі «Евгеній Онегин».

* * *

270 років від дня народження **Йосифа Михайловича ДЕ РИБАСА** (1749-1800), засновника Одеси.

7

75 років тому (1944) утворено Одеське вище морехідне училище. 29 травня 1958 року перейменовано в Одеське вище інженерне морське училище. 26 квітня 1991 року перетворене в Одеську державну морську академію. 21 вересня 2002 року надано статус національної й назву – Одеська національна морська академія.

20

120 років (1899) будівлі Одеської обласної філармонії (колишньої Нової біржі, збудованої за проектом **О.Й. Бернардацці**).

* * *

85 років від дня народження **Володимира Митрофановича ДЕРКАЧЕВА** (1934-2008), заслуженого працівника культури УРСР. Працював в Одеському академічному російському драматичному театрі художником.

65 років від дня народження **Євгенії Михайлівни СЕВИРИНОЇ** (1954), заслуженої артистки України. Служить в Одеському театрі юного глядача ім. Ю. Олеші.

23

130 років від дня народження **Анни Андріївни АХМАТОВОЇ** (1889-1966), поетеси. Народилась в Одесі.

24

120 років від дня народження **Івана Йосиповича ТВЕРДОХЛІБА** (1899-1986), народного артиста України, артиста Одеського українського музично-драматичного театру ім. Жовтневої революції (нині – Одеський академічний український музично-драматичний театр ім. В. Василька).

У червні також виповнюється:

- 145 років від дня народження **Бориса Васильовича ВАРНЕКЕ** (1874-1944) педагога, філолога, історика літератури і театру. У 1902-1914 рр. викладав у приватній театральній школі в Одесі; викладав в Одеському Інституті Народної Освіти (1920-1930), в Археологічному інституті (1921-1922), у Педагогічному інституті. Був завідувачем художньою радою одеських театрів (1919), головою художньої ради Одеського театру опери і балету (1934-1935), головою театральної секції при Одеському обласному пушкінському комітеті (1937). Заслужений діяч науки УРСР (1941).
- 105 років від дня відкриття (1914) Приморського (нині – клінічний санаторій «Лермонтовський»).
- 105 років тому (1914) збудована земська школа в с. Великобоярка Ананьївського району.

ЛИПЕНЬ

1

75 років від дня народження (1944) **Івана Георгійовича НСНОВА**, заслуженого журналіста України, кандидата політичних наук, головного редактора газети «Одесские известия». Працював на радіо, телебаченні. Автор книг «Попечитель» (про І.М. Інзова, піклувальника болгар) та «Цена хлеба» (про побут і звичаї туркмен, а також гагаузів і болгар, які мають спільне коріння). Народився в Болграді.

3

85 років від дня народження **Віктора Рафаїловича ФАЙТЕЛЬБЕРГА-БЛАНКА** (1934-2011), доктора медичних наук, професора, академіка-патофізіолога, побутописьменника злочинного світу Південної Пальміри. Народився в Одесі.

8

160 років від народження **Ернста Романовича ШТЕРНА** (1859-1924), вченого в області історії, археології, класичної філології, музеєзнавства. Професор Новоросійського університету (1888); очолював музей Одеського товариства історії і старожитностей (1896).

11

80 років від дня народження **Бориса Андрійовича НЕЧЕРДИ** (1939-1998), поета. Був членом Одеської обласної організації Національної спілки письменників України (1965). Нагороджений премією ім. Е. Багрицького (1967) за збірку поезії «Материк»; премією «Люди дела» (1993) за створення циклу віршів про сучасність; Національною премією України імені Тараса Шевченка (посмертно, 2000) за збірку поезій «Остання книга».

12

80 років від дня народження **Валерія Михайловича БАССЕЛЯ** (1939), заслуженого артиста України, художнього керівника камерного єврейського театру «Hevel Nevolim» («Суета сует») Товариства єврейської культури Одеси.

75 років від дня народження **Надії Михайлівни МОВЧАН-КАРПУСЬ** (1944), поетеси, автора поетичних збірок для дітей. Лауреат премії імені Степана Олійника. Народилась в с. Журавка Миколаївського району.

13

125 років від дня народження **Ісака Еммануїловича БАБЕЛЯ** (1894-1941), письменника. Народився в Одесі.

17

Затверджені штати (1794) Морського карантину – першого медичного закладу Одеси.

19

225 років тому (1794) створена Чорноморська козацька команда при Гаджибеї.

22

80 років від дня народження **Олександра Григоровича ТОПЧІСВА** (1939), доктора географічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, члена Вченої ради Українського географічного товариства та голови Одеського відділення УГТ, голови Одеського відділу Асоціації картографів України, члена Бюро Південного наукового центру Національної академії наук України, почесного професора Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського.

24

105 років від дня народження **Володимира Адамовича ЧАРНЕЦЬКОГО** (1914-2000), одеського краєзнавця та колекціонера. Автор багатьох публікацій з історії Одеси. Брав активну участь у роботі секцій «Одесика» та книголюбів Одеського Будинку вчених.

95 років від дня народження **Марії Дмитрівни ШОЛАР** (1924-2002), організаторки сільськогосподарського виробництва в Одеській області, двічі Героя Соціалістичної праці (1958, 1988). Народилася в с. Маяки Окнянського району (до 2016 року – Красноокнянський район).

* * *

50 років від часу заснування (1969) с. Радісне Іванівського р-ну.

* * *

50 років тому (1969) збудована і розпочала роботу Радісенська ЗОШ І-ІІІ ступенів, смт Радісне Іванівського району.

У липні також виповнюється:

- 175 років від часу заснування (1844) на Пересипі храму Казанської ікони Божої Матері.

СЕРПЕНЬ

1

190 років від дня народження **Івана Михайловича СЄЧЕНОВА** (1829-1905), природодослідника, основоположника вітчизняної фізіології і матеріалістичної психології, професора Новоросійського університету (1871-1876; нині – Одеський національний університет імені І.І. Мечникова).

85 років від дня народження **Ігоря Сергійовича МАКСИМОВА** (1934-2005), заслуженого артиста України. Служив в Одеському академічному українському музично-драматичному театрі ім. В. Василька.

2

45 років тому (1974) заснований музей Бойової Слави у м. Болграді.

9

115 років від дня народження **Бориса Миколайовича АКСЕНТЬЄВА** (1894-1939), ботаніка, фізіолога рослин. Він виявив 54 нових для Чорного моря різновидів водоростей. Професор, доктор біологічних наук. Народився в Одесі.

10

155 років від дня народження **Василя Андрійовича ОСТРОВІДОВА** (1864-1921), видатного оперного співака. Син священика, активний борець за установлення радянської влади на Одещині. Був убитий в Балтському повіті.

18

165 років від часу заснування (1854) майстерень І.І. Гена (з 1880 по 1917 рр. – завод "Акціонерного товариства І.І. Гена"; з 1917 р. – завод сільськогосподарського машинобудування ім. Жовтневої революції; нині – ПАТ «Одессільмаш»).

19

95 років від дня народження **Костянтина Матвійовича ЛОМИКІНА** (1924-1994), живописця, заслуженого діяча мистецтв УРСР, члена Одеської обласної організації Національної спілки художників України.

22

75 років з дня визволення (1944) с. Городне Болградського району від фашистських загарбників.

23

75 років з дня визволення (1944) м. Арциза від німецько-фашистських загарбників.

75 років з дня визволення (1944) м. Білгорода-Дністровського від німецько-фашистських загарбників.

75 років з дня визволення (1944) смт Сарата, Тарутине, с. Шабо від німецько-фашистських загарбників.

75 років з дня визволення (1944) сіл Олександрівка, Виноградне; Орхівка Болградського району від фашистських загарбників.

24

75 років з дня визволення (1944) м. Вилкове Кілійського району і м. Татарбунари від німецько-фашистських загарбників.

75 років з дня визволення (1944) сіл Виноградівка, Дмитрівка, Червоноармійське (з 2016 року – Кубей) Болградського району від німецько-фашистських загарбників.

25

75 років з дня визволення (1944) міст Болграда та Кілії від німецько-фашистських загарбників.

75 років з дня визволення (1944) сіл Баннівка, Василівка, Залізничне, Калчева, Криничне, Нові Трояни, Табаки Болградського району від німецько-фашистських загарбників.

* * *

90 років від дня народження **Олексія Всеволодовича БОГАТСЬКОГО** (1929-1983), хіміка-органіка, заслуженого діяча науки УРСР, доктора хімічних наук, професора, члена-кореспондента АН УРСР, академіка АН УРСР. Народився в Одесі.

105 років від дня народження **Олександра Володимировича БЛЕЩУНОВА** (1914-1991), засновника першого в Одесі музею особистих колекцій (нині – Муніципальний музей приватних колекцій імені О.В. Блещунова). Колекціонував твори прикладного мистецтва народів світу. Народився в Одесі.

26

75 років з дня визволення (1944) міст Ізмаїла та Рені від німецько-фашистських загарбників.

27

75 років з дня визволення (1944) с. Владичень Болградського району від німецько-фашистських загарбників.

29

205 років від часу заснування (1814) смт Тарутине. Перша німецька колонія на півдні Бессарабії.

* * *

85 років від дня народження **Андрія Григоровича ЯРМУЛЬСЬКОГО** (1934-1996), поета. Був редактором Одеського книжкового видавництва (1958-1959), співробітником багатотиражної газети Одеського політехнічного інституту, членом Одеської обласної організації Національної спілки письменників України (1963).

80 років від дня народження **Родіона Костянтиновича ФЕДЕНЬОВА** (1939-2007), драматурга, прозаїка. Був нагороджений премією «Твої імена, Одесо» (2002) за оповідання «Двойник вождя», «Ночные философы»; Дерибасівською премією (2004) за внесок в історію, культуру та економіку Одеси. Був членом Одеської обласної організації Національної спілки письменників України (1983).

125 років від дня народження **Олександра Петровича ДОВЖЕНКА** (1894-1956), режисера, письменника, сценариста. З 1926 по 1928 рр. працював на Одеській кінофабриці (нині – Одеська кіностудія художніх фільмів).

30

80 років від дня народження **Світлани Федорівни ГУЖВИ** (1939), заслуженої артистки України. Служить в Одеському академічному українському музично-драматичному театрі ім. В. Василька.

ВЕРЕСЕНЬ

2

День міста. 225 років тому (1794) рескриптом Катерини II засновані порт і місто Одеса.

* * *

25 років від дня (1994) встановлення пам'ятника Де Рибасу з надписом «Первостроителю Одессы – Иосифу Дерибасу» (скульптор О. Князік, архітектор В. Глазирін).

* * *

15 років тому (2004) встановлений монумент Апелсину, який врятував Одесу (скульптор О. Токарев, архітектор В. Глазирін).

* * *

170 років тому (1849) засновано перший щорічний Хресний хід (в пам'ять про день заснування Одеси).

3

160 років від дня народження **Петра Степановича ШЕСТЕРІКОВА** (1859-1929), ботаніка-аматора, дослідника флори півдня України. Найбільш відома його праця – «Определитель растений окрестностей Одессы» (1912). Народився в Одесі.

7

110 років від дня народження **Олександра Гавриловича БОЛЬШАКОВА** (1909-1985), хіміка-технолога, заслуженого діяча науки і техніки УРСР. Народився в Одесі.

8

90 років від дня народження **Григорія Михайловича БОНДАРЧУКА** (1929-2017), відомого ананьївського музиканта, педагога, керівника Народного оркестру народних інструментів. Заслужений працівник культури (1966), кавалер ордену «За заслуги» III ст. (2001); «За заслуги» II ст. (2005). Народився у с. Володимирівка Окнянського району (до 2016 року – Красноокнянський район).

13

85 років від дня народження **Володимира Вікторовича ДОМРІНА** (1934-1985), поета. Був членом Одеської обласної організації Національної спілки письменників України (1962).

14

230 років тому (1789) взято турецьку фортецю Гаджибей під командуванням генерал-майора **Йосифа Де Рибаса**, на місці якої почалося будівництво міста Одеси.

* * *

120 років тому (1889) в м. Балта за ініціативи **М.Б. Приженцева** відкрито інфекційне відділення безплатної єврейської лікарні.

* * *

70 років від дня народження **Ольги Андріївни ТАРАСЕНКО** (1949), доктора мистецтвознавства, професора кафедри графіки і декоративно-прикладного мистецтва і методів художнього навчання Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського.

17

80 років від дня народження **Ростислава АЛЕКСАНДРОВА** (Олександр Юлійович Розенбойм) (1939-2015), відомого одеського краєзнавця, письменника. Лауреат премії «Золотое перо Одессы», нагороджений почесною відзнакою Одеського міського голови «Знак почета» (2009). Народився в Одесі.

22

185 років тому (1834) був підписаний царський указ про надання м. Ананьєв статусу повітового міста Херсонської губернії.

* * *

100 років від дня народження **Петра Трохимовича МАРКУШЕВСЬКОГО** (1919-2001), кандидата філологічних наук, доцента кафедри української філології Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, фольклориста. Автор монографії «За землю рідну Кобзар воював». Ряд наукових статей до Української Літературної та Української Радянської Енциклопедії. Протягом 1970-х до кінця 1980-х років втілював у життя унікальний етнографічний проект, основною метою якого було виявлення, збирання і фіксація фольклору в різних областях України – традицій, обрядів, пісень, легенд та інших жанрів народної творчості, переважно усної.

22

75 років від часу заснування (1944) с. Оксамитне, с. Тополине Болградського району.

24

110 років від дня народження **Сергія Григоровича ЧУКЛІНА** (1909-1974), професора, засновника і першого завідувача кафедри холодильних приладів Одеського технологічного інституту харчової промисловості ім. М.В. Ломоносова (нині – Одеська національна академія харчових технологій). Створив навчально-методичний комплекс з курсу холодильних приладів. Народився в Одесі.

25

190 років від часу заснування (1829) Одеської національної наукової бібліотеки.

У вересні також виповнюється:

- 35 років від дня відкриття (1984) дитячого садка «Березка» у с. Великобоярське Ананьївського району.

ЖОВТЕНЬ

1

120 років тому (1899) в Одесі на Малофонтанській дорозі, 10 (нині Французький бульвар, 36) відбулося відкриття та освячення заводу шампанських вин «Південно-Російське товариство виноробства Генріх Редерер в Одесі» і випуск першої партії шампанського «Генріх Редерер».

3

80 років від дня народження **Ірини Микитівни ЧЕРКАСЬКОЇ** (1939), заслуженої артистки України. Служить в Одеському академічному українському музично-драматичному театрі ім. В. Василька.

175 років від дня народження **Петра Антоновича СПІРО** (1844-1893), фізіолога. З 1871 р. почав працювати в Новоросійському університеті в Одесі (нині – Одеський національний університет імені І.І. Мечникова). З 1885 р. професор. Багато років був віце-президентом Новоросійського товариства природознавців.

75 років від дня народження **Миколи Олександровича ПАЛІЄНКА** (1944), поета, заслуженого працівника культури України. Нагороджений премією ім. М. Посмітного (1997) за поему «Заповідаю долю»; премією «Твої імена, Одесо» (2002) за вірші про Одесу. Член Одеської обласної організації Національної спілки письменників України (1976).

6

65 років від дня народження **Тараса Олексійовича ФЕДЮКА** (1954), поета. Член Одеської обласної організації Національної спілки письменників України (1980). Працював відповідальним секретарем Одеського обласного комітету захисту миру, в Одеському літературному музеї. Президент Асоціації українських письменників (2000). Лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка (2007). Автор віршованих збірок. Народився в м. Ананьєв.

10

60 років тому (1959) відбулося відкриття Будинку культури у с. Пасицелі Ананьївського району.

14

75 років від дня заснування (1944) Дунайського пароплавства (нині – ПрАТ «УДП»).

15

80 років від дня народження **Костянтина Григоровича ПИВОВАРОВА** (1939), заслуженого діяча мистецтв України. Служить в Одеському академічному українському музично-драматичному театрі ім. В. Василька.

17

215 років від дня народження **Миколи Івановича НАДЕЖДІНА** (1804-1856), критика, естетика, історика, етнографа, філософа. В одеський період життя склав «Одеський альманах» на 1839 і 1840 рр., створив «Літературну летопись Одессы» (1839).

22

75 років тому (1944) розпочала роботу районна бібліотека м. Рені.

23

140 років від часу заснування (1879) м. Кілія.

* * *

65 років від дня народження **Галини Анатоліївни КОБЗАР-СЛОБОДЮК** (1954), заслуженої артистки України. Служить в Одеському академічному українському музично-драматичному театрі ім. В. Василька.

У жовтні також виповнюється:

- 80 років тому (1939) заснований Червонопрапорний Одеський військовий округ (ОдВО).
- 30 років тому (1989) заснований краєзнавчий музей у с. Оріхівка Болградського району.

ЛИСТОПАД

1

160 років від дня народження **Василя Єгоровича ТАЇРОВА** (1859-1938), вченого-виноградаря, засновника першої виноробної станції російських виноградарів та виноробів (нині – Національний науковий центр «Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є. Таїрова УААН»).

5

85 років від дня народження **Кіри Георгіївни МУРАТОВОЇ** (1934-2018), кінорежисера, народної артистки України, академіка Національної академії мистецтв України. Лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка (1993); Державної премії імені Олександра Довженка (2002); Національної премії «Арсенал» (1997); Премії ім. Анджeya Вайди Американської кіноакадемії і Польського культурного центру в Берліні (2000); Премії «Ніка» у номінації «Найкращий ігровий фільм» (1991, 1995, 2005, 2007, 2009, Росія) та ін.

6

120 років тому (1899) відкритий міський музей витончених мистецтв (нині – Одеський художній музей).

7

85 років від дня народження **Григорія Дем'яновича ЗЛЕНКА** (1934-2015), прозаїка, літературознавця, поета, заслуженого діяча мистецтва України, члена Міжнародної асоціації українців. Нагороджений премією ім. П. Тичини (1991) за книги «З полону літ» та «Берег Пушкіна»; премією «Люди дела» (1997) за багаторічну діяльність в газеті «Вечерня Одесса»; премією ім. К. Паустовського (2002) за нариси про К. Паустовського; премією ім. І. Рядченка за книгу віршів «Пізня лірика»; премією журналу «Кур'єр Кривбасу» (2003) за нариси «Шевченкознавчі розвідки»; премією газети «Литературная Россия» (1978) за нариси про О.С. Пушкіна; премією журналу «Україна» (1960) за нарис «Тиждень над Росією». Був членом Одеської обласної організації Національної спілки письменників України (1983).

60 років від дня народження **Галини Петрівни ПОЛЩУК** (1959), педагога, поетеси, автора Гімну села і школи с Калинівка. Нагороджена орденом жіночої спілки України «Козацька Березина» за значні особисті заслуги у розвитку українського козацтва (2008). Живе й працює в с. Калинівка Іванівського району.

8

115 років від дня народження **Якова Парфентійовича СІКОРСЬКОГО** (1904-1980), прозаїка. Був членом Одеської обласної організації Національної спілки письменників України (1959).

85 років від дня народження **Володимира Михайловича НАУМЦЕВА** (1934-2011), заслуженого артиста України. Служив в Одеському театрі юного глядача ім. Ю. Олеші.

11

100 років від дня народження **Юхима Йосиповича БЕРЕЗІНА** (1919-2004), артиста естради (Штепсель), народного артиста України. Народився в Одесі.

16

190 років від дня народження **Антоня Григоровича РУБІНШТЕЙНА** (1829-1894), піаніста, композитора, диригента, педагога, музично-громадського діяча. Вперше приїхав до Одеси в червні 1850 р., неодноразово відвідував Одесу.

18

100 років від дня народження **Івана Михайловича ДУЗЯ** (1919-1994), літературознавця, критика, доктора філологічних наук, професора Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, заслуженого діяча культури УРСР. Був нагороджений Всеукраїнською премією ім. Степана Олійника (1990) за книги «Степан Олійник» та «Смішного слова чародій». Був членом Одеської обласної організації Національної спілки письменників України (1962).

19

80 років від дня народження **Юрія Миколайовича МИХАЙЛИКА** (1939), поета, прозаїка. Член Одеської обласної організації Національної спілки письменників України (1975).

24

290 років від дня народження **Олександра Васильовича СУВОРОВА** (1729-1800), полководця. У 1790 році командував військами під час штурму Очакова та Ізмаїлу.

* * *

95 років тому (1924) відкрито Одеській зоопарк.

У листопаді також виповнюється:

- 20 років від дня відкриття Свято-Георгієвського храму в с. Великобоярка Ананьївського району.

ГРУДЕНЬ

1

95 років тому (1924) розпочала свою роботу Ісаївська сільськогосподарська школа Миколаївського району. В 1930 р. реорганізована в агрономічний технікум, в 1931 р. перетворений в зооветеринарний. В 1985 р. приєднаний до Петрівського державного аграрного технікуму Лиманського району.

* * *

40 років від дня відкриття (1979) Долинської ЗОШ №1, Ананьївського району.

2

140 років від дня відкриття (1879) Одеського державного цирку. Найстаріший у світі цирк розташовувався в спеціально побудованому будинку по вулиці Коблівській, 37 на замовлення **Альберта Саламонського**. 2 грудня 1879 р. відбулася перша вистава циркової трупи з Варшави.

6

200 років від дня народження **Якова Петровича ПОЛОНСЬКОГО** (1819-1898), літератора, поета. Жив в Одесі в 1844-1846 рр. Прославив Одесу у романі «Дешевый город» (1879).

19

100 років від дня народження **Миколи Кириловича МАЙОРОВА** (1919-1993), прозаїка. Був членом Одеської обласної організації Національної спілки письменників України (1955).

20

90 років від дня народження **Ідалії Валеріївни ІВАНОВОЇ** (1929), заслуженої артистки України. Служить в Одеському академічному театрі музичної комедії імені Михайла Водяного.

130 років від дня народження **Лідії Володимирівни МАЦІЄВСЬКОЇ** (1889-1955), народної артистки України. З 1935 р. до 1952 р. викладала в Одеському театральному-художньому училищі.

23

100 років від дня народження **Миколи Івановича СЕРДЮКОВА** (1919-1998), прозаїка. Був членом Одеської обласної організації Національної спілки письменників України (1983).

95 років від дня народження **Михайла Григоровича ВОДЯНОГО** (1924-1988), українського радянського актора, народного артиста СРСР (1976). З 1954 р. служив в Одеському театрі музичної комедії. У 1979-1983 роках був художнім керівником і директором театру.

90 років від дня народження **Володимира Микитовича ШЕВЧЕНКА** (1929-1987), українського режисера-документаліста, кінооператора. Заслужений діяч мистецтв України (1976). Лауреат Державної премії України ім. Т.Г. Шевченка (1978), Державної премії СРСР (1988). Поставив художні фільми: «Поїзд особливого призначення», «Контрудар», документальні фільми: «Битва за Київ», «Чорнобиль, хроніка важких тижнів». Народився в м. Балта.

28

80 років від дня народження **Володимира Володимировича ТУМАНОВА** (1939-2014), заслуженого діяча мистецтв України. Служив в Одеському академічному українському музично-драматичному театрі ім. В. Василька.

У грудні також виповнюється:

- 30 років тому (1989) засновано Одеське товариство моряків-підводників ім. О.І. Маринеска.

У 2019 РОЦІ ВИПОВНЮЄТЬСЯ:

- 275 років від дня народження **Антіна Андрійовича ГОЛОВАТОГО** (1744-1797), кошового отамана Чорноморського козацтва. Йому встановлений пам'ятник в Одесі у Старобазарному сквері.
- 265 років від дня народження **Івана Петровича МАРТОСА** (1754-1835), видатного скульптора. Створив пам'ятник герцогу де Рішельє (Пам'ятник Дюку де Ришельє) в Одесі.
- 255 років від дня народження **Олександра Федоровича ПАНАГЮДОРА-НІКОВУЛА** (1764-1848), патріарха археології і дослідництва старожитностей в Одесі.
- 250 років від дня народження **Фелікса Михайловича ДЕ-РИБАСА** (1769-1845), який зробив великий особистий внесок у розвиток Одеси, приймав участь у ліквідації епідемії чуми (1812); в 1806 р. подарував Одесі власний сад – Міський по вулиці Дерibasівський.
- 245 років від дня народження **Іллі Сергійовича НОВІКОВА** (1774-1842) промисловця, купця I гільдії. У 1833-1836 рр. був міським головою. Ініціатор, підрядник будівництва моста на вул. Поштовій (Жуковського) через Карантинну балку. З 1822 р. – активний діяч Комітету піклування незможних.
- 230 років від дня народження **Івана Олексійовича СТЕМПКОВСЬКОГО** (1789-1832), археолога дослідника Північного Причорномор'я. За його ініціативою заснований Одеський археологічний музей.
- 185 років від дня народження **Вільгейма Івановича САНЦЕНБАХЕРА** (1834-1894), купця II гільдії, родового шановного громадянина Одеси.
- 170 років від дня народження **Сергія Юлійовича ВІТТЕ** (1849-1915), державного діяча. Закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського (Одеського) університету. Почесний громадянин Одеси. Сприяв розвитку хлібної торгівлі в Одесі.
- 150 років від дня народження **Олександра Володимировича ЛУКАШЕВИЧА** (1869-1911), поета. Його іменем названа одна з вулиць Ананьєва. Народився в м. Ананьєв.
- 145 років від дня народження **Михайла Васильовича БРАЙКЕВИЧА** (1874-1940), одеського голови з 1913-1918 рр., колекціонера і мецената, частина колекції якого зберігається у фондах Одеського художнього музею.

- 140 років від дня народження **Ігнатія Горацієвича ШИЛЛЕРА** (1879-1972), доктора зоології та доктора філософії. Працював на Одеській бактеріологічній станції (1914-1915); завідувач лабораторії Одеського водопроводу станції «Дністер» (1918-1920); завідувач клініко-діагностичною та бактеріологічною лабораторіями м. Одеси (1921-1941), після війни працював завідувачем лабораторій Одеського стоматологічного інституту та Одеського НДІ туберкульозу (1915-1963). Народився в Одесі.
- 115 років від дня народження **Миколи Корнійовича ЧУКОВСЬКОГО** (1904-1965), сина К.І. Чуковського. В Одесі дебютував як журналіст. Автор романів, повістей, перекладач Р. Стивенсона, М. Твена, Дж. Лондона та ін. За його творами «Морской охотник» і «Балтийское небо» зняті художні фільми. Народився в Одесі.
- 115 років від дня народження **Микити Васильовича МОЛЧАНОВА** (1904-?), заслуженого будівельника УРСР, начальника «Чорноморгідрострою» (1951-1968). За його проектами побудовані новий Одеський главпоштамт (вулиця Садова, 10), велика кількість будинків в м. Одеса та в м. Чорноморськ.
- 115 років від дня народження **Пахома Михайловича МАКАРЕНКА** (1904-1983), начальника Одеського морського порту в роки Другої світової війни.

У 2019 РОЦІ ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ:

- 535 років від часу заснування (1484) м. Ізмаїл.
- 410 років (1609) походу запорізьких козаків на турецькі фортеці Ізмаїл, Кілія, Акерман.
- 265 років від часу заснування (1754) м. Кодима.
- 260 років від часу заснування (1759) с. Оленівки Балтського району.
- 230 років від часу заснування (1789) с. Андріяшівка Балтського району.
- 225 років від часу заснування (1794) с. Грибівка, Овідіопольського району.
- 225 років від часу заснування (1794) с. Чайківка, Любашівського району.
- 225 років тому (1794) відкрита перша грецька школа за фінансової підтримки сім'ї **Григорія Григоровича Маразлі**.

- 225 років тому (1794) у кінці вулиці Преображенської відкрито перше кладовище. Воно було розподілено на ділянки: християнську, іудейську, караїмську, магометанську.
- 215 років від часу заснування (1804) в Одесі транзиту між Сходом і Заходом. Створено склади, в яких дозволялося безмитно утримувати всі ввезені морем товари.
- 210 років від дня відкриття (1809) Одеського оперного театру (нині – Одеський національний академічний театр опери та балету).
- 205 років від дня відкриття (1814) церкви Різдва Богородиці (діюча і сьогодні) с. Знамянка (до 2016 року – Червонознамянка) Іванівського району.
- 205 років від часу заснування (1814) с. Барта (в 1947 р. перейменовано в с. Плавні) Ренійського району.
- 205 років від часу заснування (1814) с. Великомар'янівка (Бенкердорф) Білгород-Дністровського району.
- 205 років від часу заснування (1814) таємного товариства «Філікі Етерія», яке стало штабом підготовки повстання грецького народу проти турецького ярма.
- 205 років тому (1814) видана перша книга в Одесі – «Начертаніє правильнє воспитанія въ обоихъ Одескихъ благородныхъ институтахъ» абата Ніколя.
- 205 років від часу заснування (1814) місцевої друкарні.
- 200 років тому (1819) вченим-садівником **Карлом Десметом** закладено Ботанічний сад.
- 200 років тому (1819) відкрито Одеську контору Комерційного банку.
- 200 років тому (1819) розпочалась діяльність торгового дому Родоканакі.
- 195 років від часу заснування (1824) сіл Карналіївка, Козацьке, Курортне (Будаки), Миколаївка, Монаші, Пертівка, Чистовидне (Суюндук) Білгород-Дністровського району.
- 195 років тому (1824) закладена Стара кірха (Лютеранська церква св. Павла) в кінці вулиці Дворянська.
- 190 років від часу заснування (1829) с. Нові Трояни Болградського району.
- 190 років тому (1829) засновано Одеське жіноче благодійне товариство під патронатом графині **Єлизавети Ксаверіївни Воронцової**.
- 185 років від часу заснування (1834) годинникової майстерні Вейса.

- 185 років тому (1834) на Куяльницькому лимані відкрита лікарня за ініціативи **Ераста Степановича Андрієвського**.
- 185 років тому (1834) в Одесі видана перша книга українською мовою – віршована повість «Маруся» **Григорія Квітки-Онов'яненка**.
- 175 років тому (1844) в Одесі вперше почав функціонувати омнібус – багатомісна кінна карета.
- 175 років тому (1844) розпочала працювати церковно-приходська школа в с. Благоеве Іванівського району.
- 175 років тому (1844) розпочалося видання «Записок Одеського товариства історії і старожитностей», яке продовжувалося до 1919 року.
- 170 років тому (1849) створено Товариство одеських лікарів.
- 165 років тому (1854) створено «Одесское болгарское настоятельство» – організація болгарських емігрантів в Одесі (1854-1917).
- 160 років від часу заснування (1859) с. Мала Василівка, с. Шкарбинка, с. Новоселівка Любашівського району.
- 160 років тому (1859) одесит **Йосип-Карл Мигульський** видав перший в Одесі підручник практичної фотографії.
- 155 років тому (1864) в Одесі заснована приватна гімназія **Гауеншильда** (нині – Одеська спеціалізована школа № 50 I-III ступенів з поглибленим вивченням іноземних мов).
- 155 років тому (1864) в м. Роздільна відкрито перший навчальний заклад – залізнична школа № 56 (нині – Роздільнянський НВК «Школа-гімназія 1).
- 150 років тому (1869) в продажі з'явилося перше краєзнавче видання «Одесская старина».
- 150 років тому (1869) збудована Северинівська земська лікарня на кошти лікаря Якова Гольда в с. Северинівка Іванівського району.
- 150 років тому (1869) при млині Бродського з'явилася перша парова механічна пральня.
- 150 років тому (1869) в Одесі було закінчено спорудження Успенської церкви на вулиці Преображенська.
- 150 років тому (1869) вперше надійшли до продажу: велосипеди (що називалися самокатами і вперше були привезені до міста в 1868 році), керосин (американський петролеум) і «кіндер суп Нестле».

- 145 років тому (1874) в Одесі споруджені перші фонтани: на Тираспольському майдані, в Пале-Роялі, на Катерининській вулиці.
- 145 років тому (1874) вийшла скандальна книга «Одесские катакомбы», видана колишнім одеським поліцеймейстером **Валеріаном Михайловичем Антоновим** (літературний псевдонім Правдін).
- 145 років тому (1874) заснований готель «Центральний» на вулиці Преображенська, 40.
- 145 років тому (1874) заснований завод мінеральних олій Бален-де-Балю.
- 145 років тому (1874) на вулиці Дерibasівська з'явився перший газетно-журнальний лоток.
- 145 років тому (1874) перша (дерев'яна) афішна тумба встановлена на бульварі проти Біржі.
- 145 років тому (1874) приватний будинок Веліканова на вулиці Грецька (колишній хлібний магазин Рафаловича) перебудовується на Російський театр (нині – Одеський обласний академічний російський драматичний театр).
- 135 років тому (1884) було здійснено першу спробу масштабного електричного освітлення на сільськогосподарській виставці, що проходила в Одесі.
- 130 років тому (1889) Одесу відвідав російський письменник Антон Павлович Чехов.
- 125 років тому (1894) був закладений пам'ятник фундаторам Одеси – Катерині II та її сподвижникам.
- 125 років тому (1894) побудовані Тюремний замок і будівля місцевого відділення Російського технічного товариства.
- 125 років тому (1894) було створено Товариство любителів есперанто (засновник – **Людвіг Лазар Заменгоф**).
- 120 років тому (1899) було побудовано «Пасаж».
- 115 років тому (1904) до 50-річчя нападу англо-французької ескадри на бульварі встановлена пушка з пароплава-фрегата «Тигр».
- 115 років тому (1904) збудована лікарня в с. Троїцьке Біляївського району.
- 110 років тому (1909) в Одесі восени перебував український письменник Іван Якович Франко.
- 110 років тому (1909) збудована залізнична станція «Одеса-Мала» (архітектор – **Лев Львович Влодек**).

- 105 років тому (1914) в с. Василівка Болградського району заснована початкова школа.
- 105 років тому (1914) організована перша школа на 37 учнів в с. Залізничне Болградського району.
- 105 років тому (1914) побудована начальна школа в с. Кохівка Ананьївського району.
- 100 років тому (1919) засновано Одеське артилерійське училище (нині – Військовий інститут Одеського національного політехнічного університету).
- 100 років тому (1919) в Одесі заснована кіносекція політвідділу 41-ї дивізії Червоної армії, згодом – Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 100 років тому (1919) наказом наркома з воєнних і морських справ України в Одесі засновано Гідрографічне управління Чорного і Азовського морів.
- 100 років тому (1919) розпочала працювати початкова школа в с. Конопляне Іванівського району.
- 100 років тому (1919) створено виконком Коноплянської сільради робітничих, селянських і червоноармійських депутатів Євгенівської волості Тираспольського уїзду (с. Конопляне Іванівського району).
- 95 років тому (1924) засновано Український дитячий центр «Молода гвардія», один з перших в Одесі і Україні піонерських таборів – «Коммуна юных пионеров в Лузановке». В 1956 р. реорганізований в республіканський піонерський табір ЦК ЛКСМ України і перейменований в табір «Молода гвардія». Сьогодні – Український дитячий центр.
- 95 років тому (1924) засноване с. Калинівка Іванівського району.
- 95 років тому (1924) засновані села Верхній Куяльник і Нижній Куяльник Іванівського району.
- 95 років тому (1924) організована спільна артіль-колгосп «Червоний труд» імені Будьонного (1947), «Правда» (1957) у с. Джигастрове Іванівського району.
- 95 років тому (1924) розпочала працювати Калинівська початкова школа, з 1960 р. – неповна середня школа, з 1970 р. – Калинівська ЗОШ I-III ступенів Іванівського району.
- 95 років тому (1924) створено Джигастрівську сільську раду Іванівського району.
- 95 років тому (1924) створено Благоївську сільську раду в с. Благоєве Іванівського району.

- 95 років тому (1924) засноване с. Березань Біляївського району.
- 95 років від часу заснування (1924) с. Випасне (Турлаки), с. Крутоярівка Білгород-Дністровського району.
- 90 років тому (1929) заснований 1-й колгосп – спільна артіль «Перемога» у с. Білка Іванівського району.
- 90 років тому (1929) організована артіль-колгосп «П'ятирічка» (голова колгоспу **Марцук Василь Степанович**) смт Іванівка.
- 90 років тому (1929) організована спільна артіль-колгосп «Червоний боєць», ім. Калініна, «Маяк», «Правда». Відбулось об'єднання с. Калинівка з с. Джигастрове Іванівського району.
- 85 років тому (1934) збудований Благоївський сільський Будинок культури в с. Благоеве Іванівського району.
- 85 років тому (1934) почала працювати наукова рибгосподарська станція в м. Одеса.
- 85 років тому (1934) розпочала працювати Нижнє Куяльницька початкова школа (з 1948 р. – неповна середня школа) Іванівського району.
- 85 років тому (1934) було створено Одеський обласний театр ляльок.
- 80 років тому (1939) була заснована Одеська балетна школа (нині – Дитяча хореографічна школа).
- 80 років тому (1939) збудована і розпочала роботу Буялицька нафтобаза в смт Петрівка Іванівського району.
- 80 років тому (1939) організовані і розпочали роботу бібліотеки в селах Баранове і Сухомлинове Іванівського району.
- 80 років тому (1939) створено Коноплянську сільську раду Янівського району (нині Іванівського району).
- 75 років від часу заснування (1944) с. Розкішне Білгород-Дністровського району.
- 75 років з дня визволення (1944) с. Жовтнєве (нині Каракурт) Болградського району.
- 75 років тому (1944) відкрив двері Ренійський районний будинок культури м. Рені.
- 75 років тому (1944) відкрито бібліотеку в с. Далинське Ананіївського району.

- 75 років тому (1944) відкрита вечерня школа в с. Нові Трояни Болградського району.
- 75 років тому (1944) відкрита лікарня в с. Городне Болградського району.
- 75 років тому (1944) відкрита лікарня в с. Криничне Болградського району.
- 75 років тому (1944) відкрита метеостанція в м. Болград.
- 75 років тому (1944) відкрита сільська бібліотека в с. Червоноармійське (з 12 травня 2016 р. – с. Кубей) Болградського району.
- 75 років тому (1944) засновано Одеський морський будівельний технікум, з 1952 р. – Одеське морехідне училище технічного флоту, з 1994 р. – Одеський морехідний коледж технічного флоту, з 2003 р. – у складі Одеської національної морської академії.
- 75 років тому (1944) створено Дмитрівську сільську раду Болградського району.
- 75 років тому (1944) створено районний дитячий будинок Піонерів (з 2011 – будинок дитячої та юнацької творчості) смт. Іванівка.
- 70 років тому (1949) відкрито ясла-садок у с. Владичень Болградського району.
- 70 років тому (1949) заснована машинно-тракторна станція у с. Голиця Болградського району.
- 70 років тому (1949) розпочала працювати Червонознам'янська (з 2016 р. – с. Знаменка) бібліотека Іванівського району.
- 70 років тому (1949) у с. Романівка Ананьївського району збудоване перше клубне приміщення, в якому розташувалася бібліотека.
- 65 років тому (1954) в Одесі почав працювати державний театр музичної комедії, який був заснований в 1947 р. у Львові (нині – Одеський академічний театр музичної комедії імені Михайла Водяного).
- 65 років тому (1954) заснований народний ансамбль «Извор» (з 1968 р. – народний) с. Городне Болградського району.
- 65 років тому (1954) засновано Одеське морехідне училище рибної промисловості (з 2004 р. – імені О.М. Соляника).
- 65 років тому (1954) розпочали працювати Михайлопільський сільський клуб і бібліотека с. Михайлопіль Іванівського району.
- 60 років тому (1959) в південно-західному районі Одеси закладено новий житловий масив «Черьомушки».

- 60 років тому (1959) відкрито винзавод с. Городне Болградського району.
- 60 років тому (1959) заснована музична школа в м. Болград.
- 60 років тому (1959) засноване Одеське археологічне товариство.
- 60 років тому (1959) збудований і розпочав роботу Калинівський сільський клуб Іванівського району.
- 60 років тому (1959) розпочала роботу Калинівська сільська бібліотека Іванівського р-ну.
- 60 років тому (1959) розпочато електрифікацію с. Галиця Болградського району.
- 60 років тому (1959) розпочала роботу Прохорівська бібліотека, с. Прохорове Іванівського району.
- 60 років тому (1959) у Ананьєві відкрито Ананьївську філію Котовської дитячої музичної школи, з 1960 р. школа набуває статусу Ананьївської музичної школи.
- 55 років від дня відкриття (1964) нового автовокзалу в м. Одеса.
- 55 років тому (1964) відкрита дитяча бібліотека с. Червоноармійське (нині Кубей) Болградського району.
- 55 років тому (1964) відкрита Біляївська дитяча музична школа.
- 55 років тому (1964), до 20-річчя визволення Одеси від фашистів, була створена Алея Слави.
- 50 років тому (1969) відкрили нову школу в с. Байтали Ананьївського району.
- 50 років тому (1969) відкрито сільський Будинок культури с. Плавні Ренійського району.
- 50 років тому (1969) відкрито пішохідний міст (неофіційна назва «Тещин міст»), який з'єднує Приморський бульвар з бульваром Жванецького.
- 50 років тому (1969) введено в дію приміщення Березанської середньої школи Білявського району.
- 50 років тому (1969) встановлений обеліск на кладовищі с. Бузинове на Братській могилі 24 радянським воїнам, загиблих при звільненні села Бузинове Іванівського району.
- 50 років тому (1969) встановлений обеліск між селами Верхній і Нижній Куяльник на Братській могилі 22 радянським воїнам, загиблих при звільненні сіл Верхній Куяльник і Нижній Куяльник Іванівського району.

- 50 років тому (1969) розпочала працювати Лізинська бібліотека в с. Лізинка Іванівського району.
- 50 років тому (1969) розпочала роботу бібліотека № 2 с. Долинське Ренійського району.
- 50 років тому (1969) на кладовищі с. Павлінка створена братська могила радянським воїнам, загиблим в квітні 1944 р. при звільненні села Павлінка Іванівського району
- 45 років від часу відкриття (1974) дитячого садка «Казка» в с. Жовтневе (нині Каракурт) Болградського району.
- 45 років від часу відкриття (1974) торгівельного комплексу в с. Червоноармійське (нині Кубей) Болградського району.
- 45 років тому (1974) встановлений пам'ятник на Братській могилі 73 радянським воїнам, загиблих при звільненні села та пам'ятник 222 воїнам-односельцям, загиблих на фронтах Другої світової війни, в с. Конопляне Іванівського району.
- 45 років тому (1974) встановлений пам'ятник-стела 147 воїнам-односельцям, загиблих на фронтах Другої світової війни, в с. Павлінка Іванівського району.
- 45 років тому (1974) збудовано 2-поверхова будівля терапевтичного і дитячого відділення смт Іванівка.
- 45 років тому (1974) розпочалося будівництво порту Южний.
- 40 років від дня відкриття (1979) килимової фабрики в м. Болград.
- 40 років тому (1979) м. Біляївку віднесено до категорії міст районного підпорядкування (з 2016 року дістало статус міста обласного значення).
- 40 років тому (1979) проведено перший фестиваль мистецтв «Біла акація» в м. Одеса.
- 35 років тому (1984) відбулося відкриття Одеського літературного музею.
- 35 років тому (1984) встановлений пам'ятник як знак повітряного бою в часи Другої світової війни – літак на постаменті – в с. Червонознам'янка (з 2016 р. – Знам'янка) Іванівського району.
- 35 років тому (1984) заснована комік-труппа «Маски». Художній керівник Георгій Делієв.
- 30 років тому (1989) відкрито історико-краєзнавчий музей. Засновано сільський музей в с. Червоноармійське (нині Кубей) Болградського району.

- 30 років тому (1989) збудований Будинок культури в с. Великий Дальник Біляївського району.
- 30 років тому (1989) розпочато газифікацію в с. Виноградівка Болградського району.
- 25 років від часу заснування (1994) біля бібліотеки клуб «Каракурт» в с. Жовтневе (нині Каракурт) Болградського району.
- 25 років від часу створення (1973) дитячого садка в с. Галиця Болградського району.
- 25 років тому (1994) відкрито загальноосвітню школу I і III ступенів Біляївського району (з 2003 – середня школа в смт Хліבודарське).
- 25 років тому (1994) збудовано Свято-Успенський храм в с. Маринівка Березівського району.
- 25 років тому (1994) побудовано Свято-Миколаївський Приморський храм на причалі № 17 Одеського порту.
- 25 років тому (1994) створено фольклорний ансамбль «Български сърца» в с. Нові Трояни Болградського району.
- 20 років від часу відкриття (1999) млину у с. Оріхівка Болградського району.
- 20 років тому (1999) встановлений II пам'ятник О.С. Пушкіну до 200-річчя з дня народження поета на вул. Пушкінська в м. Одеса.
- 15 років тому (2004) в Одесі почав видаватися літературно-художній та громадсько-політичний журнал Одеської обласної організації Національної спілки письменників України «Море».
- 15 років тому (2004) встановлений пам'ятник на честь 60-річчя визволення Одещини від фашистських загарбників у с. Владичень Болградського району.
- 10 років від часу відкриття (2009) виноробського заводу «Колоніст» в с. Криничне Болградського району.

ПОКАЖЧИК ІМЕН

- Аксентьев Б.М. 19
Александров Р. (Розенбойм О.Ю.) 23
Андрієвський Е.С. 33
Антонов В.М. (правді) 34
Ахматова А.А. 16
- Бабель І.Е. 18
Бабенко Г.Г. 6
Бандуренко Є.Ф. 4
Бассель В.М. 17
Бевзенко-Зинкіна Н.М. 5
Березін Ю.Й. 27
Бернардацці О.Й. 16
Блещунов О.В. 5, 20
Богатський О.В. 20
Большаков О.Г. 22
Бондарчук Г.М. 22
Ботев Х. 15
Брайкевич М.В. 30
Буханенко Д.П. 3
- Варнеке Б.В. 16
Вейс 32
Вітте С.Ю. 30
Влодек Л.В. 34
Водяний М.Г. 29
Волян, де Ф.П. 15
Воронцов М.С. 13
Воронцова Є.К. 32
В'язовський Г.А. 5
- Гайдаєнко І.П. 3
Гамалія М.Ф. 6
Гамов Г.А. 7
Гауеншильд 33
Ген І.І. 19
Десмет, Карл 32
Глазирін В. 22
Гоголь М.В. 10
Головатий А.А. 30
Гольдман В.А. 4
Горбенко А.О. 5
Гужва С.Ф. 21
- Данченко О.Є. 9
Де-Рибас Й.М. 15, 22
- Де-Рибас Ф.М. 30
Деркачев В.М. 16
Довженко О.П. 21
Домрін В.В. 22
Дузь І.М. 27
- Жванецький М.М. 8, 38
Жуков Г.В. 9
- Зайденберг Б.І. 14
Зайцев Ю.П. 12
Заменгоф Л.Л. 34
Зленко Г.Д. 26
- Іванова І.В. 29
- Капустін А.Т. 6
Карев Г.А. 6
Карцев Р.А. (Кац Р.А.) 13
Квітка-Оснoв'яненко Г. 33
Ківалов С.В. 13
Князик О. 22
Кобзар-Слободюк Г.А. 25
Костанді К. 5, 9
Крижановська М.М. 4
Куклова О.Я. 12
Кюсс М.А. 8
- Лавренко М.Л. 8
Левшин О.І. 13
Лобода П.Г. 9
Ломикін К.М. 19
Лукашевич О.В. 30
Ляров М.Л. 8
- Майоров М.К. 28
Макаренко П.М. 31
Максимов І.С. 21
Малиновський Р.Я. 12
Маразлі Г.Г. 31
Маркушевський П.Т. 23
Мартос І.П. 30
Марцук В.С. 36
Мацієвська Л.В. 29
Менделєєв Д.І. 5
Мечников І.І. 6

Мигульський Й.-К. 33
Михайлик Ю.М. 27
Мовчан-Карпусь Н.М. 17
Молчанов М.В. 31
Муратова К.Г. 26

Надеждін М.І. 25
Наумцев В.М. 27
Ненов І.Г. 17
Нечерда Б.А. 17
Нілус П.О. 5
Новіков І.С. 30

Олеша Ю.К. 7, 16, 27
Орфеев С.Д. 14
Островідов В.А. 19

Палієнко М.О. 24
Панагюдор-Ніковул О.Ф. 33
Паустовський К.Г. 14
Пивоваров К.Г. 25
Поливанова Г.А. 10
Поліщук Г.П. 27
Полонський Я.П. 28
Пономаренко Є.П. 7
Посмітний М.О. 6, 14, 24
Постель О.Б. 13
Потапенко Г.Й. 4
Приженцев М.Б. 23
Пушкін О.С. 12, 15

Редерер, Генріх 24
Резник Б.Я. 3
Рубінштейн А.Г. 27
Рядченко І.І. 4, 12, 26

Саламонський А. 28
Самойлов В.Я. 8
Санценбахер В.І. 30
Севирина Є.М. 16
Сердюков М.І. 29
Сеченов І.М. 19
Сікорський Я.П. 27
Спіро П.А. 24

Стемповський І.О. 30
Суворов О.В. 27

Таїров В.Є. 26
Тарасенко О.А. 23
Твердохліб І.Й. 16
Токарев О.В. 11, 22
Топчієв О.Г. 18
Троупянський Ф.А. 14
Трусов Ю.С. 10
Туманов В.В. 29

Усиченко Ю.І. 14

Файтельберг-Бланк В.Р. 17
Фащенко В.В. 3
Феденьов Р.К. 21
Федюк Т.О. 25

Хаїт В.І. 8

Цикало А.Л. 6
Цорн, Ф.-А.-Я. 12

Чарнецький В.А. 18
Черкаська І.М. 24
Черкашенко І.М. 14
Чуклін С.Г. 24
Чуковський М.К. 31

Шевченко В.М. 29
Шестеріков П.С. 22
Шиллер І.Г. 31
Шовкуненко О.О. 9
Шолар М.Д. 18
Шолом-Алейхем (Робинувич,
Шолом Нахумович) 7
Штерн Е.Р. 17

Щіпківський Г.П. 13

Яковець В.В. 4
Ярмульський А.Г. 21

ЗМІСТ

СІЧЕНЬ.....	5
ЛЮТИЙ.....	7
БЕРЕЗЕНЬ.....	9
КВІТЕНЬ.....	12
ТРАВЕНЬ.....	15
ЧЕРВЕНЬ.....	17
ЛИПЕНЬ.....	19
СЕРПЕНЬ.....	21
ВЕРЕСЕНЬ.....	24
ЖОВТЕНЬ.....	26
ЛИСТОПАД.....	28
ГРУДЕНЬ.....	30
У 2019 РОЦІ ВИПОВНЮЄТЬСЯ:.....	32
У 2019 РОЦІ ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ:.....	33
ПОКАЖЧИК ІМЕН:.....	43

ЗНАМЕННІ і пам'ятні дати Одещини. 2019 рік [Текст] : календар / Упр. культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одес. облдержадмін. ; Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського ; від. краснавч. л-ри і бібліографії ; [підгот. Т. О. Андросова ; комп'ют. набір С. О. Чернявська ; худож. оформ. та заг. редагування О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. А. Булгакова]. – Одеса, 2018. – 44 с. ; 15x21. – 10 прим. : б.ц.

Ксерокс ОУНБ
Зам. № 39 від 22.11.2018
Тираж прим. 10

2019

Січень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Лютий

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28			

Березень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Квітень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Травень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
	1	2	3	4	5	
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Червень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Липень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Серпень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Вересень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
					1	
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Жовтень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Листопад

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Грудень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

